

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Cap. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

mittit Calvinus, magis eligens Arianorum causam in medio relinquere, quasi necdum satis refutatam, quam grauissimorum Patrum iudiciis sese accommodare. Minus nunc miretur quisquam si in dogmatibus hodie controuersis tam procaciter Calvinus cum suis vniuersæ Antiquitatis testimonia ac iudicium reiiciat, postquam in eo dogmate quod nobiscum amplecti videri vult, Patrum tamen expositiones penitus negligit atque contemnit. Sic nempe nouis Arianis latissimam fenestram aperire Calvinus voluit. Idem in Iudæorum gratiã quam diligenter præstiterit, ex multis diuinæ Scripturæ testimoniis insigniter è Caluino deprauatis luculenter ostendit Aegidius Hunnius in Academia Vitebergensi Professor.

In libello
Caluinus
Iudæorum
an. 1593.

IN IOANNIS CAP. XI.

Infremuit spiritu, & turbauit semetipsum.

DOCTRINÆ hic locus, docentque doctissimi Patres, turbationem hanc, quam Christus hic ostendit, non fuisse in eo, sicut in nobis frequenter est, inuoluntariam, sed liberam, liberèque pro tempore & loco à seipso certa deliberatione assumptam. Dicit enim textus: *turbauit seipsum*. Non dicit, turbatus est. Sic instante passione, *cœpit contristari & mœstus esse*: id est, quando voluit, & ante vllam iniectam necessitatem, liberè suos affectus ad tristitiam & dolorem voluntarium, proposito sibi imminente passionis obiecto, excitauit. Quare D. Hieronymus ad illum locum. *Aliud est contristari, aliud incipere contristari: quia propassio in Domino erat, passio humana non erat*. Sic D. Augustinus in hunc ipsum locum. *Turbaris tu nolens, turbatus est Christus quia voluit: Esuriuit Iesus, sed quia voluit: Dormiuit, sed quia voluit: Contristatus est, sed quia voluit. Mortuus est, sed quia voluit. In illius potestate erat, sic vel sic affici vel non affici. Anima & caro Christi cum verbo Dei vna persona est, vnus Christus est. Ac per hoc vbi summa potestas est, ibi secundum voluntatis nutum tractatur infirmitas: hoc est, turbauit semetipsum. Hæc Augustinus. Et adhuc alio in loco. *Ipsè Dominus Iesus in forma serui agere vitam dignatus humanam, sed nullum habens omnino peccatum, affectiones humanas adhibuit, vbi adhibendas esse iudicauit. Neque enim in quo verum erat hominis corpus, & verus hominis animus, falsus erat humanus affectus. Cùm**

Christus
humanos
affectus
liberè susce-
pit.

Matt. 26.

In Com. ad
cap. 26.

Matth.
Tract. 49.
in Ioan.

De Ciuit.
Dei li. 14.
cap. 9.

ergo eius in Euangelio ista referuntur, quod supra duritiam cordis Iudeorum cum ira contristatus sit, quod dixerit, Gaudeo propter vos ut credatis, quod Lazarum suscitaturus etiam lacrymas fuderit, quod concupiuerit cum discipulis suis manducare pascha, quod propinquante passione tristis fuerit, non solum utique referuntur. Verum ille hos motus certa dispositionis gratia, ita, cum voluit, suscepit animo humano, ut, cum voluit, factus est homo. Et paulo post. Habemus nos humanas istas affectiones ex humana conditionis infirmitate. Non autem ita Dominus Iesus, cuius est infirmitas fuit ex potestate, id est, ex libera illarum assumptione quoties voluit, sicut ex libera naturae nostrae assumptione factus est homo quando voluit. In hac quoque sententia scribit D. Gregorius. Non sicut nos qui partimines sumus, irruente saepe tentatione concutimur, ita Redemptoris nostri animae tentationis est necessitate turbata. Quod si quando turbatus spiritu infremuisse dicitur, ipse tamen humanus disponebat, quantum ipse humanus turbaretur. Deum cum Augustino, ubi summa potestas erat, ibi secundum naturam voluntatis tractari infirmitatem: ut videlicet affectionum in Christo tamen si humanae & verae essent, non tamen inordinatae & prorsus per modum naturae sicut in nobis frequentes, sed semper liberae & ex certa ac deliberata dispositione fierent.

Totam hanc SS. Patrum doctrinam, verbis huius Evangelij, Turbauit semetipsum, conformem vellicat & impugnat Calvinus. Absurdum (inquit) quibusdam videtur, si Christum dicamus tanquam unum aliquem ex hominum numero fuisse humanis passionibus subiectum. Nec aliter existimant vel doluisse vel gaudisum esse, nisi quia affectus istos, quoties visum est, humana quadam dispensatione in se recepit. In hanc sententiam Augustinus ab Euangelista dictum putat quod turbauerit se, quum alios rapiat sui affectus. Sensus ergo esse putat, quod Christus alioqui sedatus, & ab omni passione immunis, fremens & dolorem vltro accersuerit. Haec ille. Haec plane Augustini, haec Hieronymi, haec Gregorij, haec aliorum Patrum & omnium Theologorum de Christo sententia est, ipso Christo digna. Quid ad haec Calvinus? Atqui (inquit) meo iudicio magis consentanea erit scriptura haec simplicitas, si dicamus, Iesum Deum, quum carnem nostram induit, sponte etiam humanos affectus induisse, ut nihil à fratribus, excepto peccato, differat. Atqui hoc & Augustinus docuit, alique Patres docuerunt. Sed humanos affectus non eodem modo induit, quomodo eos aut habemus aut excitemus. Habet eosdem affectus

Moral. in
Iob lib. 3.
cap. 1.

Caluini
proprium
iudicium
contra Pa-
tres.

sed liberos, & cum plena deliberatione, liberáque dispositione elicitos, quos nos frequenter planè inuoluntarios patimur magis quàm exercemus: ideóque in nobis passiones sunt vitiosæ (vt loco postèrius citato docet Augustinus) in Christo non sunt passiones inuoluntariæ, sed affectiones liberæ, sicuti Christi gloriæ & puritati conueniebat. Imò (ait Calvinus) hoc modo nihil derogatur Christi gloriæ, quum voluntaria tantum dicitur fuisse submissio, qua factum est vt in anima affectibus nobis similis esset. Ceterum postquam ab initio se submisit, non purandum est ab illis vacuum fuisse aut immunem. Idem Patres docent, quòd humanæ infirmitatis affectibus ab initio conceptionis suæ voluntariè se submisit, sed non inordinatis aut inuoluntariis, verum quos liberè exerceret, nò quos contra voluntatem pateretur, vt nos illos patimur. Quia, vt sapièter dixit doctissimus Augustinus, *Vbi summa potestas erat, ibi secundum nutū voluntatis tractari infirmitas debuit.* Hunc liberum in Christo voluntatis nutum, & hos liberos affectus negat contra Patres procaciter Calvinus, sed vno verbo non refutat; satis habens suam singularem & arrogantem opinionem, quam simplicitatis vocabulo vestit, abique vilo argumento aut ratione opponere. Quare quod in sequentibus addit Calvinus, *passiones in Christo vitiosas non fuisse sicut nostra sunt, eò quòd neque intemperanter ferebantur & ultra modū, neque absque iusta & legitima causa in illo oriebantur,* hoc totum nec Patrum sententiam refutat de libera affectuum nostrorum susceptione Christo propria, neque Christi puritatem & gloriam satis defendunt. Vitiosæ quippe passiones sunt, non solùm quæ modum excedunt, & sine iusta causa exercentur; sed etiam quæ inuitis nobis erumpunt, quæ sæpe, quum volumus, deficiunt: quæ tota vitiositas originalis peccati corruptio est: à qua quum Christus profus immunis fuerit, non potest puritati eius congruere, huiusmodi passionibus subiectum fuisse. Ita Calvinus absque vlla ratione, causa, argumento, solùm vt singulariter sapere videatur, doctissimorum Patrum consentienti iudicio arroganter & perulenter contradicit: ac sententiam sustinet, non solùm Christi gloria indignam, sed & eius puritati repugnantem.

Sed quid ad Scripturam præsentem huius Euangelij respondet, quæ dicit: *Turbauit semetipsum,* vnde colligit Augustinus quòd liberè & voluntariè hanc turbationem in se admisit? Ad hanc Scripturam hoc solùm respondet. *Turbauit qui*

Passiones vitiosæ quot modis sunt.

Scriptura quidem seipsum Christus, & vehementer commotus fuit, sed
verba elu- ut se contineret sub Patris voluntate. Hoc quidem verum
dit Calu- est, sed hoc nihil contra S. Augustini & aliorum Patrum
in. positionem facit: hoc etiam non explicat, cur dixerit Euan-
 gelista, *Turbavit seipsum*, non autem dixerit, turbatus fuit.

Caluini
arrogantia
& imper-
sia.

Nam ut homines boni ac prudentes omnes tamen turbentur interdum ex improviso, & inuoluntarie, per motus obrepitios viciosos, frequenter tamen sub Dei voluntate continent, & motus illos ad pietatis & rationis nutum referunt. Nec tamen de huiusmodi dici possit, *Turbauerunt seipsum*. Petulans ergo iste & audax hæreticus nec Scripturarum sensum à Patribus vult discere, nec quod Patres docent potest refutare. Ita & doctissimos Patres arroganter contemnit, & diuinas Scripturas legitime non exponit. Hæc eius temeritas & arrogantia & inscitia (quam in aliis locis quam plurimis etiam circa dogmata non controuersa exercet, nouaque interpretationes indefinenter affectat) obseruatione digna est ut à tali impostore quam diligentissime sibi omnes cæcæ verasque & orthodoxas Sanctorum Patrum expositiones, propter eius singulare iudicium, nulla ratione, nullo argumento communitum, nequaquam reiiciant.

44. *Dixit eis Iesus: Solute eum, & finite abire.*

Est hic sanctorum Patrum pia & legitima applicatio à Caluini cauillis eximenda & asserenda. Sic enim in hæc verba garrit. *Ter ridiculi (inquit) sunt Papiste, qui auriculari confessionem inde eliciunt. Christus, inquit, postquam Lazarum vita reddiderat, à discipulis suis solus voluit: Ergo non satis est reconciliari nos, nisi Ecclesia quoque peccata nostra remittat.* Hæc ille. Nam quum Papistas propter hanc applicationem de absolutione per Ecclesiam necessaria (ad peccatorum quippe confessionem auricularem hæc verba Catholici non applicant, mendacium id Caluini est) ter ridiculos vocat, antiquos & doctissimos Patres hæc fœda labe adspexit, & per Catholicorum hodie latera illos transuerberat. In enim in hunc locum scribit S. Augustinus. *Processit Lazarus & adhuc ligatus est, adhuc inuolutus, tamen iam foras processit. Quid significat? Quando contemnis, mortuus iaces: quando confiteris, procedis. Quid est enim procedere, nisi ab omnibus velut exeundo te manifestare? Sed ut confitearis, Deus facit magna voce clamando, id est, magna gratia vocando.* Idem

Papistarum
nomine Pa-
trés taxat
Caluinus.

Tract. 49.
in Ioan.

processisset mortuus adhuc ligatus, consistens & adhuc reus, ut soluerentur peccata eius, ministris hoc dixit Dominus: Soluite illum, & sinite abire. Quid est, Soluite, & sinite abire? Quae solueritis in terra, soluta erunt & in caelo. Hæc hæcenus Augustinus. Non ausus est Calvinus Augustinum ter ridiculum vocare: vocauit Papistas. Vnde aut Augustinum inter Papistas numerat, aut, quod hodie Papistæ docent, ab Augustino eos accepisse ignorauit. Similem applicationem videre est apud Cyrillum Alexandrinum lib. 7. in Ioan. cap. ultimo. Sed & Gregorius ille magnus Pontifex, & Doctor Ecclesiæ celeberrimus, in huius Euangelij verba ita scribit. *Causæ pensanda sunt, & tunc ligandi atque soluendi potestas exercenda. Quod bene quatruiduani mortui illa resuscitatio significat, quæ videlicet demonstrat, quia prius mortuum Dominus vocauit & viuificauit, dicens: Lazare, veni foras: & postmodum is qui viuus egressus fuerat, à discipulis est solutus: sicut scriptum est. Cum egressus esset qui fuerat ligatus in stratis, tunc dixit discipulis: Soluite eum, & sinite abire. Ecce illum discipuli iam viuentem solunt, quem Magister resuscitauerat mortuum. Si enim discipuli Lazarum mortuum soluerent, factorem magis ostenderent quàm virtutem. Ex qua consideratione intuentum est, quòd illos nos debemus per Pastoralem auctoritatem soluere, quos auctorem nostrum cognoscimus per suscitantem gratiam viuificare. Hæc Gregor. Et hunc doctissimum Pontificem ac virum sanctissimum ter ridiculum vocare Calvinus non verebitur. Sed moriatur anima mea morte horum iustorum, & sit pars & hæreditas nostra in terra viuentium, in consortio Sanctorum in caelo regnantium. Lupus Calvinus abducat discipulos post se quos potest: ut cæcus cæcum ducat, & ambo in foueam cadant. Verè enim post se abducit discipulos, qui suum proprium iudicium sequutus, sanctos Patres non solum non audit, sed & ter ridiculos vocat. Verè cæcus est & nihil videns, sed in media luce palpans, qui lumina Ecclesiæ, quos *Lucem mundi* Christus vocat, veteris Ecclesiæ Pastores celeberrimos penitus despiciens, suam propriam lucem, id est, tenebras deprauati cerebri sui, in omni Scripturarum interpretatione sequitur.*

Homil. 26.
in Euang.

Matth. 15.
Mat. 20.

51. Hoc autem à semetipso non dixit; sed cum esset Pontifex anni illius, prophetauit.

Pontificum
vitia ob-
seruât he-
retici.

Solent hodie hæretici more veterum omnium, ut Catholicam doctrinam in odium atque inuidiam vocent, in eius

mini

ministros ac doctores quæcunque vel fingere vel amplificare libet, crimina conicere. *Non nisi hominum crimina* (ait Augustinus de sui temporis hæreticis) *colligere affectant: & ipsa plura falsissimè iactant: ut quia ipsam divinam Scripturam veritatem, qua ubique diffusa Christi Ecclesia commendatur, criminari & obscurare non possunt, homines, per quos prædicantur, adducant in odium, de quibus & fingere, quicquid in mentem venerit, possunt.* In hunc finem colligunt & corradunt fama diligentia hæretici hodie, quicquid de malorum Pontificum ac Sacerdotum vitâ, seu verum seu falsum, vel à posteriorum temporum historicis memoriæ traditum, vel incerta & mendaci fama relatum inuenerunt. Nec ad populam seducendum, qui illorum primarius scopus est, validiora afferunt argumenta quàm quæ ab huiusmodi criminatiõnes petunt. Cæteriùm *nec paucorum crimina, orbis Christiani crimina sunt, cui nos communicamus* (vt eisdem hæreticis responder Augustinus) *& ad quosdam illa crimina pertinent, non ad uniuersum orbem Christianum; nec in quibus illa vera seu autoritate propterea legitima, aut veritatem Euangelicam docendi firmitate exciderunt.* An fortè inter illos magis impius quisquam fuit quàm Caiphas iste Iudæorum Pontifex, qui vnus consilium dedit perdendi Christum, idque non de doctrinæ vitium quam docuit, *sed ne venirent Romani, & tollerent locum eorum & gentem?* Per os tamè huius impij Pontificis prophetare, maximumque fidei mysterium pronuntiare Spiritus sanctus voluit. *Prophetauit* (ait D. Euangelista) *quod Iesus erat moriturus pro gente, scilicet Iudaica, & tantum pro gente, sed ut filios Dei, qui erant dispersi, in unum congregaret.* An non hoc maximum fidei nostræ ac diuinissimum mysterium est, totius mundi redemptorem esse Iesum Christum? illum esse *pacem nostram, qui fecit utraque vnus, ut medium parietem maceria soluens, duos condat in semetipsum in vnum nouum hominem, faciens pacem, ut reconciliat amicum in vno corpore Deo, per crucem interficiens inimicitias in semetipso?* At hoc totum prophetauit Caiphas. Dicente quippe illo, *mori pro populo, Iudaici populi salutem per Christi mortem Spiritus sanctus insinuauit: addente, ne tota gens pereat, Pontifex impiissimus & prophetauit, & prophetauit diuinissimam ore licèt impuro eructauit.* Sed quare hoc & non alius quàm ille homo totus politicus & impius, *erat Pontifex anni illius, ait Euangelista. Vides* (ait Christus in Ioan. stomus) *quanta sit Pontificalis potestatis virtus? Os tantum*

gratis, non etiam scelestum cor attingit. Hoc quippe (ait D. Augustinus) in eo egit propheticum chrisma ut prophetaret, hoc impia vita ut nesciens prophetaret. Et in hunc ipsum locum. Quod prophetauit impius Caiphas, diuino sacramento tribuit Evangelista, quia Pontifex fuit. Aliud quippe dixit & sensit Caiphas, aliud per illum dicere & docere voluit Spiritus sanctus. Et quare hoc aut quomodo? Rationem reddit D. Ambr. *Alia sunt verba delictorum, alia sacramenta salutis. Non praedicant verba virtuti. Suis viribus substantia diuina fulcitur. Homo auditur, Deus in operibus agnoscitur.* Idem docet D. Chrysostomus. *Quicquid conceditum habet Sacerdos, solius Dei donum est; & ubi humanam exercet sapientiam, minor illis gratia apparet. Deus omnia facit, Sacerdos linguam & manus prebet.* An verò illi quos Paulus dixit per occasionem & per inuidiam adeoq; per contentionem Christum predicasse, existimantes se pressuram suscitare vinculis eius, impij planè & scelerati homines non erant? De eorum tamen prædicatione ait Paulus, *In hoc gaudeo, sed & gaudebo: non sanè gauisurus, sed quantum in ipso erat modis omnibus restitutus, si homines impios veritatis Euangelicæ ministros esse non posse iudicasset.* Hominum ergo crimina, Pontificū & Sacerdotum vitam interdum parum laudabilem, viciosam, cõtaminatam, contra ipsius, quam prædicant, doctrinæ veritatem frustra & inuiciter ventilant hæretici. Aduertere debuerunt, Deum, qui per Ecclesiam docentem loquitur, non solùm per bonos, sed etiam per malos ministros, non quæ ipsorū, sed quæ sua sunt loqui, nec propter illos (quorum ibi causa nõ agitur) sed propter fidelem populum, quorum saluti aliorū ministerio Deus prospicere voluit, veritatis doctrinam tradere. Facile hoc vident & aduertunt hæretici, quum sui ministerij dignitatem tueri volunt: idque sibi pernecessariū agnoscunt, quum ipsorum hodie ministris nihil iam sit ferè foedius, nihil in omni vitiōrū genere cõtaminatius. Sed in Catholicæ veritatis doctoribus hoc aduertere nolunt, videre & agnoscere detrectat.

Reluctatur hoc loco Caluinus defensionem nostræ, quam in suis non minus libenter quàm necessariò admittit. *Plusquam ridiculi (inquit) sunt Papista, qui ex hoc Caipha exemplo colligunt habendum esse pro oraculo quicquid Romano Pontifici effutire libuerit.* Sanè plusquam ridiculus est Caluinus, qui talem Papistis sententiam affingit. Non id ex hoc loco colligunt Catholici, Pontifici Romano aut cuiuslibet Episcopo seu Pastori credendum esse, quicquid effutire libuerit. Putida hæc

Cõtra Fan-
stã lib. 16.
cap. 23.

Tract. 49.
in Ioan.

In Fsal. 39.

Homil. 85.
in Ioan.

Philip. 1.

Caluini
tergiuer-
sationes
resutatur.

hæc Caluini calumnia est, quam illi plusquam ridiculè effu-
tore hoc loco libuit. Quod Catholici ex hoc loco colligunt,
istud est: Nec Romani Pontificis nec cuiuslibet alterius Epi-
scopi aut Sacerdotis vitam impuram impedire, quo minus
cathedram & potestatem docendi legitimè occupans, veram
doctrinam tradat, Christumque verè & vtiliter prædicet.
Nunc totam inuertit cauillator Caluinus, vt putidæ calum-
niæ locum faciat. Addit huic putidæ calumniæ argumen-
tationem insulsam. *Primum* (inquit) *vt illis demus Prophetam*
semper esse quisquis est summus Sacerdos, probare tamè necesse

Caluinia-
na argu-
mentatio-
nis vitia.

1.

*habebunt Romanum Pontificem Dei mandato creati. Nam Sa-
cerdotium vnus hominis Christi aduentu abolitum fuisse, nequ-*
usquam legimus diuinitus præscriptum fuisse, vt vnus quispiam
toti Ecclesie præset. In hac insulsa argumētatione tam multa
propemodum sunt vitia quot verba. Primum, summum Sa-
cerdotem Prophetam semper esse (quod ille se nobis dare
dicit) nemo Catholicus à Caluino sibi dari postulat, quia
nemo Catholicus hoc asserit. Summum Ecclesie Christumque
Sacerdotem in doctrina fidei non errare asserimus; Prophe-
tam semper esse, vt videlicet quicquid libuerit asseret (quo-
modo Caluinus loquitur) non dicimus. Nec ipse Caluinus
quamuis vt Pontifex prophetauit, Propheta tamen fuit, vt
semper vera diceret, qui, nisi hoc fortasse temporis articulo,

2.

prophetauit nunquam. Deinde *Romanū Pontificem Dei man-
dato creati* probare necesse non habemus, nisi apud hære-
ticos: apud quos etiam Christum esse verum Deum probare
necesse est, quando negare id volent, vt olim Ariani, hodie in
Transilvania Francisci Dauidis & Georgij Blandratae mini-

3.

stri faciunt. Addit Caluinus *sacerdotium vnus hominis Chri-
sti aduentu abolitum fuisse.* De legali sacerdotio, & quoad
munus propriè sacrificale, verum est. Non enim vnus iam, sed
omnes Sacerdotes idem diuini sacrificij munus equaliter per-
agunt. De Ecclesiastica prælatura, quam nisi Sacerdotes exer-
cent, falsum est. Imò ait Caluinus, *nusquam legimus diuini-
tus præscriptum fuisse, vt vnus quispiam toti Ecclesie præse-*

4.

*Opinor sanè Caluinum hoc nusquam legisse; quia quod in
gerat, intelligere noluit. Eutyches in Scripturis duas Christi
naturas se nunquam legisse Concilio Chalcedonensi respo-*
dit. In qua (inquit) *Scriptura iacent due natura?* Alij omnes
hæretici nunquam id in Scripturis legunt, quod credent in Scri-
pturis nolunt. Nos verò Catholici hoc perspicuè in Scri-
pturis legimus, Sanctique ante nos Patres legerunt, dicentes
Chri-

Concil.
Chalced.
Act. 3.

Christo ad Petrum, & ad solum Petrum, presentibus aliis Apostolis, & ad illum de maiori sua dilectione ter interrogatum: *Pasce agnos meos, Rege oves meas, Pasce oves meas.* *βόσκου τὰ ἀγνῶτα μου, ποιῶναι τὰ πρόβατα μου, βόσκου τὰ πρόβατα μου.* Quae verba tam variè & distinctè à Christo prolata quantum valeant, infrà discutiemus. Sed Calvinus ista non legit; quia quum legeret, ineptissimè maluit ex priuato suo sensu contra illa cauillari (vt eodem in loco ostendimus) quàm apertam & dilucidam Christi mentem cum Catholicæ Ecclesiæ sensu & consensu amplecti. Pergit adhuc ineptire hoc loco Calvinus. *Vi hoc quoque secundo illis demus, ius & honorem Pontificis ad Rom. Episcopum translatum esse, videndum quid Sacerdotibus profuerit quod Caipha vaticinium amplexi sunt. Vt subscribant illius sententia, conspirant in mortem Christi. Procul veni à nobis facessat talis obedientia, quæ nos ad horribilem apostasiam, filium Dei abnegando, impellat. Eadem voce blasphemant & simul prophetat Caiphas. Qui eius dicto obsequuntur, contempta prophetia blasphemiam arripiunt. Idem ne cõtingat nobis cauendum, si Romanum Caipham audierimus: alioqui similitudo claudicaret. Totam impostoris sententiam posui, vt ad eius tandem conclusionem peruenirem. Hæc quippe conclusio totam præcedentem disputationem vanam & frivolum cõuincit. Alioqui (inquit) similitudo claudicaret: hoc est, nisi hæc absurda, quæ colligo, in re præsentis locum habeant, similitudo claudicaret. Atqui similitudinem claudicare quid, quæso, absurdi est? aut quid necesse est, vt exemplo prophetantis Caiphæ, mali ministri doctrina vera approbetur, ministri doctrinam prophetiæ Caiphæ per omnia similem esse? Ex hoc exemplo nihil aliud aut amplius colligimus quàm quod collegit Euāgelista. *Prophetauit homo impius, quia Pontifex erat.* Colligitur inde. Vera docere possunt homines impij, quia Pontifices sunt, quia ministerij Ecclesiastici locum tenent: quia (vt ipse Calvinus hoc loco affirmat) *Deus Sacerdotium à se institutum potius respicit quàm hominis personam.* In hoc tenet similitudo, in hoc non claudicat, sed in causa ministerij Ecclesiastici non secus valet, quàm in veteri illo Sacerdotio vmbatili valuisse videmus. Cætera in factu Caiphæ aduentitia nec in exemplum trahuntur, nec ad similitudinem tam ab ipsis hæreticis quàm à nobis collectam villo modo pertinent. Dicit hoc loco Calvinus. *Eodem modo per os Balaam, quem spiritu prophetiæ Deus donauerat, populo suo benedicere voluit.* An vult Calvinus vt hæc similitudo per*

Ad Ioan.
cap. 21.

5.

Calvinus
ex seipso
resuratur.

Num. 23.

2. Petr. 2.

Apocal. 2.

Iuda 11.

omnia teneat, nec in vilo claudicat? An vult vt cum ipso Balaam idola colamus, vt vitulos & arietes super aras immolamus, vt mercedem iniquitatis amemus, vt filios Dei peccemus, vt mercedem iniquitatis amemus, vt filios Dei peccemus? Hæc omnia fecit iste Balaam, etiam cum populo Dei benediceret. Sed sicut Balaam homo impius populo Dei benedicens, exemplum sanè est eorum in Ecclesia ministrorum Dei, qui impiè viuentes vera docent; ad alia tamen quæ ille fecit ac docuit, quæque ex eius pessima doctrina cõsecuta sunt, similitudo non valet: sic Caiphæ homo impius beneficium mortis Christi prophetaus, exemplum quoque eundem rei est; ad alia tamen quæ vel ille impiè sensit, vel et eius impio consilio sequuta sunt, similitudo trahenda non est. Nempe prophetauit vt Pontifex consilium interficiendi Christum, quod ceteri sequuti sunt; non dedit vt Pontifex, sed vt homo impius. Atque hinc Calviniana collectio non claudicat tantum, sed & penitus deiecta iacet.

Calvinus iterum ex seipso refutatur.

Addit adhuc Calvinus modis omnibus satagens, vt hoc exemplum infirmer, hoc est, vt Evangelistæ annotatione inanem ac friuolam esse doceat. *Quaro præterea* (inquit) *quia semel prophetauit Caiphæ, singula Pontificis verba eadem semper sint propheta.* Atqui paulo post summum ac præcipuum fidei nostræ caput blasphemiam damnauit. Vnde colligimus quod nunc Evangelista refert, extraordinarium fuisse, ac postere in exemplum trahi. Hæc ille. Quæro & ego à Calvinio an propheta Balaam, qua benedixit populo Dei, non fuerit extraordinaria? Sanè ita extraordinaria fuit, vt ille nec Pontifex, nec Sacerdos Dei, nec etiam de populo Dei, sed idolo-latra & ariolus fuerit. Si ergo hoc factum tam extraordinarium, in exemplum tamen trahitur, quo docemur Deum per impios ministros loqui (nam & ipse Calvinus hoc eodem modo, inquit, per os Balaam, quem spiritu prohibuerat, populo suo benedicere voluit Deus) quanto magis Caiphæ propheta, quantumuis esset extraordinaria, in exemplum trahitur! Ille enim & de populo Dei, & summus Sacerdos fuit, nec extraordinario aliquo spiritu prophetæ donatus, sicut Balaam, sed, vt ipse Evangelista affirmat, Pontifex erat anni illius, id est, propter ordinariam pontificalis gratiæ virtutem prophetauit. Quare hæc eius propheta non fuit, vt Calvinus vult, extraordinaria, vel extraordinaria, vt præter rationem vocationis & muneris eius: sed quæ postea fecit, quodque Calvinus allegat, quum præcipuum fidei nostræ caput blasphemiam damnauit, videlicet de re-

turo Christo in maiestate sua ad iudicium, hoc pianè extraordinarium fuit, & præter ordinem ac dignitatem illius Sacerdotij, ideòque singulariter à Prophetis veteribus prædictum. Quum enim ordinaria veteris Synagogæ institutio hæc esset, *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirunt ex ore eius*: & iterum. *Qui non obedierit summo Sacerdoti, qui pro tempore fuerit, morte moriatur*: aliæque in veteri Scriptura permulta, quæ Christus ipse in Evangelio confirmat, dicens. *Super cathedram Moysis sederunt Scribae & Pharisei: quacumque ergo dicunt, facite*: tandem vero veniente Messia, quum translatio legis & sacerdotij veteris abolitio immineret, & ipsa Synagoga suo merito reprobanda esset, Prophetæ hoc ipsum quali rem præter ordinem, & ut minus credituri Iudæi scandalizarentur, prædixere: idque verbis ordinariæ constitutioni diuinæ contrariis. *Lex peribit à Sacerdote, & consilium à Senioribus. Et iterum. In illa die peribit cor Regis, & cor principum, & obstupescunt Sacerdotes.* Et adhuc alius Prophetæ. *Nox vobis pro visione erit, & tenebra vobis pro diuinatione.* Hæc omnia valde extraordinaria erant, & præter primam sacerdotij legalis institutionem. Denique mysterium hoc vocat Paulus, quod cecitas ex parte in Israel contigit, ut plenitudo Gentium intraret. Vide nunc ergo impiam & præposteram Calvini disputationem, cui applaudunt Calvinistæ omnes. Caiphæ prophetiam & doctrinam veritatis ordinariam, quia Pontifex erat anni illius, tamen impius ipse erat, nec quod prophetaret intelligeret, ad exemplum trahi Calvinus non patitur, quò ostendatur impios Pontifices ac Sacerdotes veram nihilominus doctrinam tradere, quia cathedram vnitatis tenent. Eiusdem autem Caiphæ blasphemiam extraordinariam, & Sacerdotum Synagogæ (cadente iam illo statu, ut melior exurgeret) lapsum ac errorem, in exemplum trahi homo impius vult, ut totius Ecclesiæ Catholicæ per aliquot iam secula apostasiam ac ruinam conuenis & sodalibus suis persuadeat. Hoc enim studiosè facit in Institutione sua innumeris mendaciis, paralogismis, blasphemis referta, quod alio loco protulimus, & refutatum reliquimus. Atque hæc de his Evangelij verbis, impiæque & vana Calvini tergiversatione hæctenus.

Malach. 2.

Deut. 17.

Matth. 24

Ezech. c. 7.

Hierem. 4.

Mich. 3.

Rom. 11.

Præpostera

Calvini

disputatio.

Lib. 4. c.

9. num. 7.

De Prin-

cip. fidei

lib. 2. c. 12.